

یکی از اهداف دولت نهم که از ابتدای فعالیت خود در دستور کار قرار داد تصویب مناطق نمونه گردشگری بوده است. مقصود از این اقدام انجام مطالعات، تعریف و تعیین محدوده ها به منظور جلوگیری از سایر کاربری های ناهماهنگ با توسعه پایدار گردشگری می باشد. از این رو انجام طرح های گردشگری با حوزه فعالیت وسیع و کلان نگری زمینه های لازم را جهت ایجاد زیر ساخت های گردشگری به منظور ارائه خدمات مناسب به گردشگران داخلی و خارجی با واگذاری به سرمایه گذاران فراهم می نماید. استان البرز نیز دارای 17 منطقه نمونه گردشگری مصوب می باشد.

منطقه نمونه گردشگری:

منطقه نمونه گردشگری، مناطقی را در بر می گیرد که در کنار جاذبه های تاریخی، فرهنگی، مذهبی، طبیعی و گردشگری کشور به منظور ارائه خدمات به گردشگران توسط بخش غیر دولتی بر اساس ماده 8 تاسیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و آیین نامه مناطق نمونه گردشگری، تاسیس و اداره می شود.

— مناطق نمونه برحسب ظرفیت در **چهار سطح** بین المللی، ملی، استانی و محلی برای ارائه خدمت به گردشگران داخلی و خارجی ایجاد می شوند.

— هر منطقه دارای مراکز خدماتی، رفاهی، فرهنگی و گردشگری از جمله واحدهای اقامتی، پذیرایی، خرید، تولید و عرضه صنایع دستی، فرهنگی، هنری، تفریحی، ورزشی، پارک ها و سایر خدمات گردشگری خواهد بود. استانداردهای کیفی مربوط به هر یک از این خدمات براساس قوانین و مقررات مربوطه توسط وزارتخانه ها و نهادهای مسئول تعیین و به وسیله سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری به سرمایه گذار ابلاغ می گردد.

مناطق نمونه گردشگری استان البرز

ردیف	نام منطقه	نام شهرستان	متقاضی سرمایه گذاری	سرمایه گذار
۱	دشت شهرستانک	کرج	شرکت کیسون	
۲	دیزین	کرج	شرکت های سینا فولاد و پارس فلز	
۳	عظیمیه	کرج	شرکت آراد	
۴	آسارا	کرج	---	---
۵	گرمدره	کرج	شرکت البرز فراز وطن	
۶	پارک طبیعت و حیات وحش ایران	کرج	هیأت امنای پارک طبیعت	
۷	باغستان	کرج	شرکت مرواریدباغستان	
۸	اشتهارد	کرج	---	---
۹	کوهسار	ساوجبلاغ	شرکت طلوع سرزمین رویایی	
۱۰	چهارباغ	ساوجبلاغ	شرکت مروارید اندیشمندان	
۱۱	ایران توسعه	ساوجبلاغ	شرکت ایران توسعه	
۱۲	برغان سنج	ساوجبلاغ	شرکت سرمایه گذاری کشور های عضو اکو	
۱۳	سیبان دره	ساوجبلاغ	توسعه سیبان البرز	
۱۴	طالقان	طالقان	---	---
۱۵	آسمان سو طالقان	طالقان	تعاونی مسکن شماره ۲ وزارت کشور	
۱۶	یاس زیدشت	طالقان	یاس زیدشت	
۱۷	فرودگاه آزادی	نظرآباد	توسعه گستر طیبین	

در نهایت پس از اقدامات اولیه و پس از تصویب مناطق، تهیه مطالعات طرح امکان سنجی مناطق نمونه بر اساس شرح خدمات مدون می باشد که در این راستا در استان البرز مطالعات 8 منطقه به اتمام رسیده است. شایان ذکر است تاکنون 7 منطقه به شرح ذیل به سرمایه گذاران واگذار شده و در مرحله اجرا قرار دارند.

ردیف	نام منطقه	نام شهرستان	نام سرمایه گذار
1	فرودگاه آزادی	نظرآباد	شرکت توسعه گستر طبیین
2	کوهسار	ساوجبلاغ	شرکت طلوع سرزمین رویایی
3	یاس زیدشت طالقان	ساوجبلاغ	شرکت توسعه گردشگری یاس زیدشت
4	چهارباغ	ساوجبلاغ	شرکت مروارید اندیشمندان
5	ایران توسعه	ساوجبلاغ	شرکت ایران توسعه
6	آسمان سو طالقان	طالقان	شرکت تعاونی مسکن شماره 2 کارکنان وزارت کشور
7	باغستان	کرج	شرکت توسعه مروارید باغستان

گفتنی است اقدامات دیگری نیز در راستای تسریع جذب سرمایه گذاران و پیشبرد روند توسعه مناطق نمونه گردشگری انجام گرفته است که از اهم آن می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- تهیه بسته های سرمایه گذاری 8 منطقه نمونه گردشگری طالقان، سیبان دره ، دیزین، عظیمیه، آسارا، اشتهارد، برغان سنج، پارک طبیعت و حیات وحش ایران که آماده واگذاری به سرمایه گذار می باشند.
- کمک به ایجاد زیرساخت های مناطق نمونه گردشگری ایران توسعه، چهارباغ، باغستان، کوهسار، آسمان سو، یاس زیدشت، فرودگاه آزادی
- مشارکت در برگزاری اولین همایش فرصت های سرمایه گذاری استان البرز- اجرای پانل گردشگری، چاپ کتاب سرمایه های انسانی استان البرز

ماده 8 قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری تصریح می نماید که :

«به منظور فراهم کردن زمینه توسعه پایدار میراث فرهنگی و گردشگری، جلب سرمایه گذاری داخلی و خارجی با رعایت قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی مصوب 1380/12/19 در ایجاد تاسیسات زیربنایی جهت معرفی بناها و محوطه های تاریخی، تاسیسات ایرانگردی و جهانگردی و ارایه خدمات مناسب به جهانگردان، دولت می تواند در مناطق مستعد کشور و قطب های گردشگری با تاکید بر مناطق کمتر توسعه یافته به متقاضیان بخش های غیردولتی اجازه تاسیس مناطق نمونه گردشگری را بدهند»

آیین نامه مناطق نمونه گردشگری در تاریخ 1384/2/5 به تصویب هیئت محترم دولت رسید:

وزارت مسکن و شهرسازی - وزارت کشور - وزارت جهاد کشاورزی
وزارت امور اقتصادی و دارایی - سازمان میراث فرهنگی و گردشگری

وزیران عضو شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری در جلسه مورخ 1383/9/29 به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و با رعایت تصویب نامه شماره 28063/ت/31194 ه مورخ 1383/5/26 آیین نامه اجرایی نحوه تشکیل و اداره مناطق نمونه گردشگری موضوع ماده (8) قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری - مصوب 1382 را به شرح زیر تصویب نمودند:

"آیین نامه اجرایی نحوه تشکیل و اداره مناطق نمونه گردشگری"

ماده 1- اصطلاحات بکار رفته در این آیین نامه در معانی مشروح زیر به کار می روند:

الف- قانون: قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری

ب- شورای عالی: شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری

پ- سازمان: سازمان میراث فرهنگی و گردشگری

ت- سرمایه گذار: هر شخص حقیقی یا حقوقی غیردولتی است که مسئولیت تهیه طرحهای اجرایی و تامین سرمایه لازم را برای ایجاد زیرساختهای مورد نیاز از قبیل آب، برق، راه، گاز و مخابرات در داخل منطقه پذیرفته و کلیه حقوق ناشی از سرمایه گذاری را در اختیار دارد.

ث- منطقه یا مناطق: منطقه یا مناطق نمونه گردشگری که در جوار جاذبه های تاریخی، فرهنگی، مذهبی، طبیعی و گردشگری کشور به منظور ارائه خدمات به گردشگران توسط بخش غیردولتی براساس ماده (8) قانون و این آیین نامه تاسیس و اداره می شوند.

ماده 2- مناطق برحسب ظرفیت در چهار سطح بین المللی، ملی، استانی و محلی برای ارائه خدمت به گردشگران داخلی و خارجی ایجاد می شوند. دستور عملهای مربوط به سطح بندی مناطق را سازمان تدوین و ابلاغ خواهد کرد.

ماده 3- هر منطقه دارای مراکز خدماتی، رفاهی، فرهنگی و گردشگری از جمله واحدهای اقامتی، پذیرایی، خرید، تولید و عرضه صنایع دستی، فرهنگی، هنری، تفریحی، ورزشی، پارکها و سایر خدمات گردشگری خواهد بود. استانداردهای کیفی مربوط به هر یک از این خدمات براساس قوانین و مقررات مربوط توسط وزارتخانه ها و نهادهای مسئول تعیین و به وسیله سازمان به سرمایه گذار ابلاغ می گردد.

ماده 4- منطقه با پیشنهاد سازمان و تصویب هیئت وزیران و به موجب موافقتنامه رسمی که توسط سازمان صادر خواهد شد، تاسیس می گردد. واگذاری و یا انتقال موافقتنامه مذکور و حقوق ناشی از آن صرفاً با موافقت کتبی سازمان مجاز می باشد زمان بندی اجرای مراحل مختلف طرح و

تعهدات سرمایه گذار و نحوه لغو و یا محدودیت امتیاز در صورت عدم اجرای تعهدات مطابق قراردادی خواهد بود که بین سرمایه گذار و سازمان مبادله خواهد شد. تبصره: سرمایه گذار می تواند اجازه سرمایه گذاری برای هر یک از تاسیسات گردشگری خدماتی، رفاهی و فرهنگی مذکور در منطقه را براساس طرح مصوب به سایر اشخاص حقیقی و حقوقی با رعایت مقررات مربوط واگذار نماید.

ماده 5- طرح جامع منطقه پس از صدور اجازه تاسیس به وسیله سرمایه گذار تهیه می شود و پس از تایید سازمان به تصویب مراجع قانونی ذیربط خواهد رسید.

ماده 7- ایجاد تاسیسات زیربنایی و خدماتی در داخل منطقه برعهده سرمایه گذار خواهد بود. کلیه وزارتخانه ها، سازمانها، موسسات و شرکتهای دولتی مکلفند پس از تاسیس منطقه خدمات خود را در ورودی منطقه با شرایط و نرخهای مصوب در شهرها و روستاهای همجوار منطقه به سرمایه گذاران و بهره برداران ارائه نمایند.

ماده 9- اجرای طرحهای مصوب منطقه با رعایت ضوابط و مقررات طرح برعهده سرمایه گذار خواهد بود. در مناطقی که در خارج از حریم شهرها و محدوده قانونی روستاهای کشور ایجاد می شوند، صدور مجوز احداث بنا گواهی پایان کار و عدم خلاف به عهده مراجع ذیصلاح قانونی خواهد بود.

ماده 10- جلب و حمایت سرمایه گذاری خارجی و چگونگی و میزان مشارکت خارجیان در فعالیتهای هر منطقه براساس قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی - مصوب 1380 و آیین نامه های مربوط خواهد بود.

این تصویب نامه در تاریخ 1384/2/5 به تایید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.